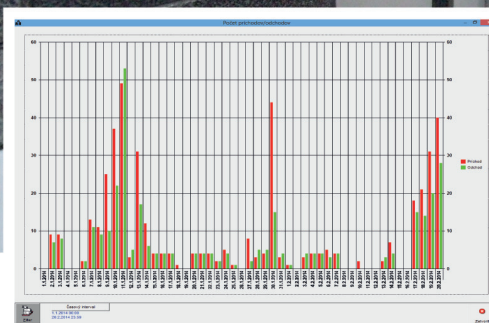

INTELIGENCIA BEZPEČNOSTI

ALEBO ČO MAJÚ
SPOLOČNÉ
PES A ZAJAC

www.rys.sk

BBIQ
Vychováva ľudí...

bezpečné bývanie
projekt

Rok 2005. V čase, keď v hlavnom meste Veľkej Británie rokovali lídri najvyspelejších krajín sveta G8, prišiel nečakaný útok. Pri troch explóziách v londýnskom metre a v jednom autobuse prišlo o život 50 ľudí a 700 ďalších bolo zranených. Útoky predstavovali úder pod pás „európskej“ bezpečnosti a všetkému, čo predstavovala. V tom istom čase sa v hlavnom meste Slovenska konalo 4. stretnutie „Občania a polícia“ a v Nitre bol označený prvý panelák nálepkou „Tento dom je pod zvýšeným dohľadom polície“. Tieto kroky sa naopak usilovali o posilnenie „komunitnej“ bezpečnosti a jej základných princípov v slovenských mestách.

Dve diametrálne odlišné udalosti, no každá istou mierou ovplyvnila ďalší pohľad verejnosti na bezpečnosť. Bolo to práve pred desiatimi rokmi, kedy sme predstavili prvú verziu softvéru **BBIQ – BEZPEČENÉ BÝVANIE A INTELIGENCIA**. BBIQ - štyri písmená, ktoré v sebe spájajú myšlienku komplexného riešenia bezpečnosti v domoch hromadnej bytovej výstavby. V začiatkoch projektu Bezpečné Bývanie RYS® nám bolo jasné, že prepracované technické riešenia sú správnu cestou. Ale i ten najlepší systém bez správneho riadenia predstavuje skôr hrozbu, a preto sme systému museli dať mozog. Mozog je však veľmi krehký nástroj a rôzne choroby a zranenia dokážu narušiť jeho výkonnosť a znížiť jeho IQ. Poznať choroby a zranenia, ktoré hrozia nášmu „softvérovému mozgu“, je preto i v súčasnosti kľúčovou úlohou pri jeho ďalšej inovácii. Jednoducho povedané, aj po desiatich rokoch je stále čo zdokonaľovať.

DOKONALÝ POMOCNÍK PRE BYTOVÝ DOM

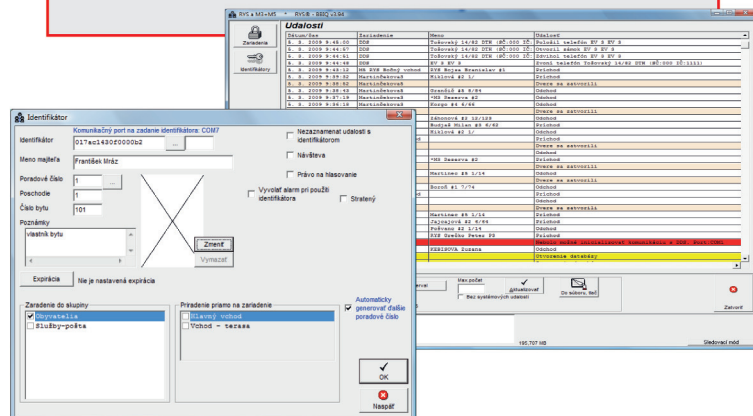
Každý softvér je inak štruktúrovaný v závislosti od účelu jeho využitia. Vytvoriť kvalitný aplikačný softvér pre kontrolu prístupu do zabezpečeného bytového domu nie je jednoduché. Okrem funkčných prvkov je potrebné mať na zreteli aj analytické a právne aspekty využitia softvéru, pretože sa často stáva nástrojom využívaným pri prevencii kriminality a v procese dokazovania priestupkov a trestných činov. V tomto ohľade má softvér BBIQ obrovskú výhodu oproti iným zahraničným aplikáciám, pretože ako slovenský produkt bol a je vyvíjaný špeciálne pre potreby našich bytových domov, reagoval na požiadavky spoločenstiev vlastníkov a správcov bytových domov, reagoval tiež na zmeny v zákonoch týkajúcich sa vlastníctva bytov, ochrany osobných údajov ako aj trestného zákona, či zákona o priestupkoch.

Softvér je neustále vyvíjaný so zámerom poskytnúť bytovým domom nielen štandardnú formu situačnej prevencie a individuálnej bezpečnosti, ale priniesť aj nástroj, ktorým by vedeli riešiť problémy ako sú **neplatiči, neoprávnené užívanie bytu, kontrolu osobomesiacov a vandalizmus**. A v neposlednom rade aj nástroj mediálny, ktorý by bol využiteľný v sociálnej prevencii pri zlepšovaní medziľudských vzťahov a zvyšovaní komunitnej bezpečnosti.

Základné funkcie BBIQ

Softvér je z pohľadu správcu systému nástrojom, ktorý mu umožňuje rýchlu a jednoduchú aktualizáciu databázy a nastavení systému, obsahuje prvky pre spracovanie a analýzu udalostí, ako napr.:

- **prezeranie aktuálnych a starších udalostí** (vstupy, diaľkové otváranie, adresné otváranie z bytu, aktualizácie, upozornenia na nezatvorené dvere a pod.),
- **selekciu udalostí na základe dátumu, zariadenia, identifikátora** a ďalších vlastností užitočnú v prípade konania inventúry,
- **prehľad zoznamu Varovaní**, ktoré systém zaznamenal pri neštandardných alebo sledovaných udalostiach,
- pre dosiahnutie vyššej bezpečnosti je možné softvér využívať v dvoch módoch – v **administratívnom móde** sú dostupné všetky funkcie a nastavenia systému, zatiaľ čo **sledovací mód** je obmedzený iba na sledovanie udalostí bez možnosti úpravy nastavení alebo databázy,
- **vytváranie skupín užívateľov** s rôznymi prístupovými právami,
- **označenie „návsťeva“** pre jednoduchú kontrolu osôb s obmedzeným právom vstupovať do objektu (vhodné v obytných domoch na kontrolu osobomesiacov),
- **označenie „stratený identifikátor“**, ktoré dovoľuje automaticky zrušiť oprávnenia identifikátora, ktorý bol fyzicky stratený alebo odcudzený majiteľovi.

UNIKÁTNE RIEŠENIE INTEGRÁCIE

Naším cieľom je ponúknuť softvér postavený na prehľadnej evidencii identifikátorov a prepracovanej správe systému v príjemnom užívateľskom prostredí. Softvér je riešený tak, aby bol kompatibilný so svojimi staršími predchodcami a prenos dát (export/import) nepredstavoval pre užívateľa problém aj v prípade, ak využíva niektorú z ďalších našich aplikácií.

Okrem bežných funkcií prístupového systému, ako je napr. kontrola a záznam pohybu osôb – vstup aj výstup, kontrola a signalizácia stavu dverí, má BBIQ v sebe skrytých niekoľko unikátností šitých na mieru bytovým domom. **Integruje 2-BUS komunikačný systém z produkcie TESLA STROPKOV a.s.** Systém je tak schopný **adresne kontrolovať a zaznamenávať** funkcie spojené s používaním domácich telefónov ako je otváranie z bytu, volania do bytu od hlavného vchodu, interkomové volania a vyhodnocovať ich v časovej súvislosti s udalosťami prístupového systému. Softvérové prepojenie dvoch kľúčových systémov v bytovom dome bolo zrejme najvýraznejším prínosom pre zvýšenie úrovne bezpečnosti, pretože nekontrolované otváranie z bytov sa stávalo čoraz väčším rizikom. Ďalšou zaujímavosťou je možnosť **nastaviť ku konkrétnym identifikátorom varovania** o použití či upozornenia na nezatvorené dvere. Špecifickou vlastnosťou je využívanie systému pre **komunikáciu s užívateľom formou zvukových výziev a prostredníctvom informačného displeja**.

BBIQ AKO BEZPEČNOSTNÝ ANALYTIK

BBIQ ponúka množstvo analytických funkcií, ktoré dokážu vyhodnotiť **nadmerné používanie a možné zneužívanie identifikátorov**, napr. v prípade, keď je byt prenajímaný a býva v ňom viac osôb, ako je prihlásený počet alebo je používaná okrem originálu aj kópia identifikátora. Poskytuje prehľad udalostí ako sú nezatvorené dvere alebo násilne otvorené dvere. Porovnaním niekoľkých období je možné zistiť, **ktoré identifikátory sa dlhodobo nepoužívajú, čo môže znamenať, že boli stratené** a majiteľ stratu nenahlásil. Počty prechodov v priebehu dňa pomôžu **určiť najrizikovejší čas z dôvodu vysokej frekvencie otvárania dverí**. Toto je len časť informácií o možných bezpečnostných rizikách, ktoré analýza udalostí poskytuje. Je veľmi dôležité narábať s týmito informáciami diskretné, aby neboli porušené práva osôb, ktorých sa dotýkajú. Každý prípad je preto nutné posudzovať individuálne, nakoľko v dome môžu byť napr. aj osoby staršie alebo telesne postihnuté, ktoré vyžadujú zvýšenú starostlivosť a teda aj zvýšený pohyb osôb, ktoré sa o ne starajú.

NOVÁ DEKÁDA

Podľa Jamesa Flynna, filozofa morálky a emeritného profesora z Otagskej univerzity v Dunedine na Novom Zélande, stúpne priemerné IQ v spoločnosti každých 10 rokov o 3 body. Teória Flynneho efektu tvrdí, že prostredie, v ktorom žijeme, je stále zložitejšie, čo stimuluje naše mozgy, mení spôsob nášho myslenia a chápania skutočnosti a núti nás k adaptácii, čím sa nám zvyšuje IQ. A tu sa konečne dostávame k otázke: „Čo majú spoločné pes a zajac?“ Teraz vám veľa ľudí odpovie, že oba sú to cicavce. Pred desiatkami a desiatkami rokov by ste dostali odpoveď, že pes naháňa zajace. Obe odpovede sú logické a úplne zodpovedajú spoločenskej at-

mosfére. Ak by ste sa pred dvadsiatimi rokmi v súvislosti s bezpečnosťou opýtali ktoréhokoľvek obyvateľa paneláku, čo majú spoločné uzamknuté dvere a inventúra, zrejme by ste dostali odpoveď, že preberanie tovaru v potravinách. Spýtajte sa to dnes niektorého zástupcu vlastníkov a rozhovorí sa o kontrole identifikátorov, kopírovaní DEK kľúčov, osobomesiacoch a neoprávnených vstupoch. **Výrazný posun v chápaní komunitnej bezpečnosti na Slovensku nám pomohol dosiahnuť práve inovatívny prístup k našim systémom a zhmotnenie nových myšlienok, opatrení a postupov do softvéru BBIQ.** To, čo sme v začiatkoch projektu len veľmi ťažko presadzovali do praxe, je teraz bežnou súčasťou komplexnej výbavy prístupového systému bytového domu.

Flynnov efekt sa pozitívne prejavil aj na BBIQ. Po desiatich rokoch zdokonaľovania a systematického zvyšovania softvérového IQ sa pripravujeme na ďalšiu dekádu. Priniesť chceme nielen riešenia s využitím nových technológií, ktoré sa do prístupových systémov zavádzajú, ale naším hlavným cieľom je naďalej sa približovať k bežnému užívateľovi. Ponúknuť mu **profesionálny softvér, ktorý sa ľahko učí a jeho atribútmi sú zrozumiteľnosť, prehľadnosť a efektivita.** Softvér BBIQ má ambíciu byť softvérom, ktorý budú v prvom rade využívať zástupcovia vlastníkov a správcovia bytových domov na zjednodušenie a skvalitnenie ich práce pri správe domu a to bez toho, aby potrebovali pomoc či asistenciu IT špecialistov alebo odborníkov na prístupové systémy.

text a foto: Marcela Beňušková, Peter Grečko
RYS®, Martinčekova 3, 821 09 Bratislava 2,
tel: 02-53412923, email: rys@rys.sk

komplexné riešenia kontroly vstupu pre bytové domy

UNI SIET so záznamom udalostí

monitor DDS

2-BUS domáci telefón DT ESO

núdzové výstupné tlačidlo

krátka lišta 40 cm s elektromagnetom

BBIQ
Vychováva ľudí...

správa systému a adresné spracovanie dát

adresné otváranie z DT

kontrola stavu dverí

núdzové situácie

udalosti s identifikátormi

systemové nastavenia

PRÍSTUPOVÉ, KOMUNIKAČNÉ A ZÁBRANOVÉ SYSTÉMY

www.rys.sk
www.bezpecnebyvanie.sk

